

givning og navnlig in casu en Lov, der ikke er af stor praktisk eller finantseel Betydning, maatte der foreligge Erfaringer for, at en Forandring i denne Henseende var nødvendig. Noget Saadant er der slet ikke Tale om; der er ikke fremkommet Nogetsomhelst om, at der er fort Klager, eller at der er Grund til Klage tilstede. Jeg skal endnu tillade mig at bemærke, at hvor et saa vigtigt Spørgsmaal som Godtgjørelse for Statsborgere, der maae underkaste sig Expropriation, er paa Bane, er naturligtvis den Beslutning, som en saadan Foranstaltning i det Hele giver Anledning til, af ringe Betydning; det vil imidlertid dog neppe kunne nægtes, at den Ordning, der har fundet Sted overensstemmende med Loven, er den meest praktiske og meest oeconomicke, men som sagt, det er jo ligeoverfor de store Grundsaetninger, det ærede Medlem har beraabt sig paa, af underordnet Betydning. Naar jeg troer, at burde modsætte mig dette Forslag, er det væsentlig paa Grund af Bestemmelsen om, at Formanden skal udnevnes af Amtsraadet, det er væsentlig, fordi Forslaget gaar ud paa at stille Krigsministeriet i et ganske andet Forhold til saadanne Sager end de andre Ministerier; dertil forekommer der mig ikke at være nogen Grund og det forekommer mig i og for sig at være en betænkelig Sag.

Berg: Den høitagede Krigsminister udtalte, at denne Formand vilde, som det jo var Tilfældet med alle af andre Ministerier valgte Formænd, have at virke for, at Erstatningen ikke blev for høi, og at det ligesom var imod denne Virksomhed, at vort Forslag var rettet. Derom har jeg selvfølgelig ikke talt et Ord, og derpaa gaar Forslaget heller ikke ud. Forslaget gaar selvfølgelig ud paa, at Erstatningen bliver passende, og jeg har ikke villet føre ind i Debatten Alt, hvad der kan siges for og imod denne Sag med Hensyn til, hvad der hidtil har fundet Sted. Naar det ærede Medlem fra Saaborg (Zellau) siger, at det er meest oeconomicke, saaledes som det nu er indrettet, og at vi navnlig ere kaldede til at see paa Statskassens Vel, saa skal jeg ikke nægte, at det jo var allermeest oeconomicke at komme fra det, naar vi ved en

saadan Veilighed kunde bestemme en overordentlig billig Pris for de Giendomme, som vi saaledes toge i Besiddelse, og desuden spare Udgifterne til en Commission osv. Men naar der er Tale om Anvendelse af vedkommende Grundlovsparagraf, da er det, som det først og fremmest gjælder for os om, det, saameget som muligt at værgede de paagjældende Statsborgere. Jeg troer, det er nærmest vort Hverv ved Sammensætningen af Commissionen og at det maa overlades Commissionen at tage det andet Hensyn. Det er dette, som jeg skal henpege paa, at vi altid ved saadanne Veiligheder have gjort gjældende, at vi skulle være overordentlig varomme ved Sammensætning af saadanne Commissioner og navnlig hævde, at de Vedkommende ved directe Valg faae Indflydelse paa, hvorledes deres Liv skal tagtages. Det er dette Princip, som er fraveget i den tidligere Lov om denne Materie, saavel som i nærværende Lovforslag. I denne Henseende er denne Lov enestaaende. Jeg opfordrer fra min Side den høitæredede Minister til at vise os en eneste Lovbestemmelse, som er vedtaget af Rigsdagen undtagen den, som bestaaer for Leirevælses, hvorved de Vedkommende ikke have faaet Ret til at besætte nogen Plads i Burderingscommissionen. Det er Hovedsagen. At det kan forandre Commissionens Charakter, at Formanden vælges af Amtsraadet istedetfor af Ministeriet, kan jeg ikke forstaae. Idetmindste i dette enkelte Tilfælde forekommer det mig, at Ministeriet er ganske anderledes bestemt interesseret end i mange andre Tilfælde. Havde Indenrigsministeren valgt f. Ex. en eller anden høiere administrativ Embedsmand til Formand, saa stillede det sig, forekommer det mig, noget anderledes, og det er noget, som Amtsraadet sandsynligvis vil gjøre efter den her foreliggende Bestemmelse.

Krigsministeren: Jeg troer dog endnu at burde sige et Par Ord til Svar paa, hvad det ærede Medlem yttrede. Det er ikke den Deel af Forslaget, som gaar ud paa at give de Stadelidende Veilighed til at blive repræsenterede, jeg har udtalt mig imod; jeg har sagt, at forsaavidt man paaviste en Ana-